

Evangelická teologická fakulta

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce:	Vliv sociálně znevýhodněného prostředí na lexikálně-sémantickou rovinu řeči u dětí předškolního věku
Jméno studenta:	Markéta Majerová
Vedoucí:	Mgr. Marie Ortová
Studium:	JABOK B ETFK kombin. [roč 5] (neakt.)

M. Majerová si pro svou bakalářskou práci vybrala velmi zajímavé a aktuální téma, téma vývoje řeči u dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí. Cílem práce zřejmě bylo zjistit, jak sociálně znevýhodněné prostředí může ovlivnit vývoj lexikálně sémantické roviny řeči. Na s. 11 v úvodu práce autorka zmiňuje vliv dětského domova. Vzhledem k tomu, že většina z dětí, se kterými autorka pracovala, žila nějakou dobu v nevhodném rodinném prostředí, nepůjde jistě jen o vliv dětského domova.

Práce je sestavena z teoretické a praktické části. Teoretická část obsahuje tři kapitoly. V kapitole 1 autorka vymezuje základní pojmy související s komunikací a narušenou komunikační schopností. V kapitole 2 je popsán vývoj řeči u dětí, v kapitole 3 vliv sociálně znevýhodněného prostředí na vývoj řeči. Autorka zde vycházela z odborné literatury, použila i dostupný výzkum z Jihomoravského kraje.

Témata pro teoretickou část jsou vybrána dobře, mají souvislost s cílem, jsou řazena systematicky. Studentce se podařilo poměrně složitou problematiku smysluplně zestručnit a přesto použít pohledy více autorů. Obsahové nepřesnosti se objevují minimálně - podpůrná opatření nevychází z individuálního vzdělávacího plánu žáka, ale z doporučení školského poradenského zařízení. Individuální vzdělávací plán je jedním z podpůrných opatření (s. 25). Dětské domovy internátního typu již neexistují (s. 50), existují výhradně dětské domovy rodinného typu - viz zákon 109/2002 Sb.

Kapitoly 4 a 5 tvoří praktickou část, ve které je popsáno autorčino šetření. Cílovou skupinou šetření bylo 5 dětí těsně předškolního věku z dětského domova v Pyšelicích. Autorka s dětmi pracovala tak, aby z různých úhlů pohledu mohla lexikálně sémantickou rovinu řeči zhodnotit. Použila také dotazník pro vychovatele, ve kterém se vyjadřovali k jazykové úrovni vybraných dětí.

Zásadním problémem je, že v práci chybí avizované přílohy, které by čtenáři pomohli pochopit podstatu šetření i výsledky. O dotaznících tedy nevíme nic více než že existují. Údaje z dotazníků byly zřejmě použity v kazuistikách dětí. Jako zdroj pro kazuistiku byla použita i dokumentace dětí, není tedy zřejmé, které informace jsou z dotazníků, které z dokumentace. Podstatu práce s dětmi jsem pochopila díky tomu, že mi autorka při konzultaci práce celou metodiku představila.

Výsledek šetření nemá žádný hlubší význam. Autorka ale zvolila správnou metodiku, uměla ji zdůvodnit a výsledky smysluplně popsat a zhodnotit. Výsledky šetření jsou i návrhy, jak s dětmi pracovat. To mi připadá zbytečné. Není to totiž cílem práce, zároveň mám dojem, že vychovatelům v dětských domovech není třeba dávat návody na práci s dětmi.

Studentka prokázala dobrou znalost adekvátní literatury, se zdroji umí dobře pracovat, důsledně odkazovala. Objevují se stylistické nepřesnosti, slova ve špatných pádech, číslech apod. Cíl práce byl naplněn.

Práce byla konzultována:
dostatečně

Navrhované hodnocení:
C

Zdůvodnění, závěr:

Bakalářská práce M. Majerové je sestavena smysluplně, šetření je zajímavé a dobře provedené. Zásadním problémem jsou chybějící přílohy, které jsou v textu avizované. Přílohy by pomohly k hlubšímu pochopení šetření a jeho významu. Je to zřejmě neúmyslné opomenutí, které ale ovlivnilo můj návrh hodnocení.

Otázky, podněty k diskusi při obhajobě:

1. Myslíte si, že řečové schopnosti dětí byly ovlivněny spíše rodinným prostředím nebo prostře-

dím dětského domova? Je možné to rozlišit, případně jak?

2. Proč jste zvolila právě metodiku Bednářové a Šmardové, resp. Klenkové a Kolbábkové? V čem byly metodiky výhodné, případně jaké měly omezení?

Doporučuji/nedoporučuji k obhajobě:

doporučuji

V Perálci 5. 8. 2019

.....
podpis vedoucího práce
Mgr. Marie Ortová